

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2021

8. volební období

243.

USNESENÍ
výboru pro sociální politiku
ze 78. schůze
ze dne 11. května 2021

k návrhu poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony /ST 1143/

Po odůvodnění zástupce skupiny předkladatelů poslankyně Jany Pastuchové, zpravodajské zprávě poslance Davida Kasala a po rozpravě

výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

I. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně PČR, aby v y s l o v i l a s o u h l a s s návrhem poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony /ST 1143/ ve znění tohoto komplexního pozměňovacího návrhu:

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o sociálních službách

Čl. I

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 56/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 200/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 335/2018 Sb. a zákona č. 47/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 33 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Ve všech formách poskytování sociálních služeb lze vybrané činnosti poskytovat v distanční podobě. Poskytováním činnosti v distanční podobě se rozumí poskytování činnosti zajišťující potřeby klienta bez přímého vzájemného kontaktu pracovníků poskytovatele a klienta, zejména prostřednictvím elektronických nebo zásilkových služeb.“.

2. § 34 včetně nadpisu zní:

„§ 34

Zařízení sociálních služeb

(1) Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:

- a) zařízení odlehčovací služby,
- b) centra denních služeb
- c) denní stacionáře,
- d) týdenní stacionáře,
- e) domovy sociální péče,
- f) chráněná bydlení,
- g) azylové domy,
- h) domy na půl cesty,
- i) kontaktní centra,
- j) zařízení pro krizovou pomoc,
- k) nízkoprahová denní centra,
- l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- m) noclehárny,
- n) terapeutické komunity,
- o) sociálně terapeutické dílny,
- p) centra sociálně rehabilitačních služeb,
- q) pracoviště rané péče,
- r) intervenční centra,
- s) zařízení následné péče,
- t) pracoviště pečovatelské a asistenční služby,
- u) sociální poradny.

(2) Kombinací zařízení sociálních služeb lze zřizovat mezigenerační a integrovaná centra a poradny pro pečující osoby.“.

3. V § 35 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno n), která zní:

„n) pomoc při zajištění bezpečí a možnost setrvání v přirozeném sociálním prostředí.“.

4. V 36 větě první se slova „§ 34 odst. 1 písm. c) až f)“ nahrazují slovy „§ 34 odst. 1 písm. a), d) a e)“.

5. § 39 včetně nadpisu zní:

„§ 39

Pečovatelská a asistenční služba

(1) Pečovatelská a asistenční služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- h) pomoc při zajištění bezpečí a možnost setrvání v přirozeném sociálním prostředí“.

6. § 40 se včetně nadpisu zrušuje.

7. § 48 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 22, 23 a 24 zní:

„§ 48

Domovy sociální péče

(1) V domovech sociální péče se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, věku nebo závislosti a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Sociální služba se poskytuje i dítěti, kterému byla podle zvláštních právních předpisů²²⁾ nařízena ústavní výchova, ochranná výchova, výchovné opatření nebo předběžné opatření.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Nezaopatřeným dětem se v domovech sociální péče poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jejich potřebám. Osobním vybavením se rozumí prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí střihání vlasů, holení a pedikúra. Nezaopatřenost dítěte se pro účely tohoto zákona posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře²³⁾.

(4) Pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo předběžného opatření v domovech sociální péče platí obdobně ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních²⁴⁾ o

- a) právech a povinnostech dětí umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy,

- b) právu ředitele takového zařízení povolit dítěti pobyt mimo zařízení, zakázat nebo přerušit návštěvu osob odpovědných za výchovu nebo jiných osob v zařízení, být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, převzít od dítěte do dočasné úschovy cenné předměty, finanční hotovost nebo předměty ohrožující výchovu, zdraví nebo bezpečnost dítěte, a zastoupit dítě v běžných záležitostech,
- c) povinnosti ředitele takového zařízení seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi, dát příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominuly-li důvody pro její nařízení, podat soudu podnět na prodloužení ústavní výchovy, vyžaduje-li to zájem dítěte, podávat informace o dítěti zákonným zástupcům nebo opatrovníkovi a orgánu sociálně-právní ochrany dětí na jejich žádost, projednat předem opatření zásadní důležitosti se zákonnými zástupci nebo opatrovníkem dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, informovat o nadcházejícím propuštění dítěte ze zařízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, propustit dítě mladší 15 let pouze v doprovodu osob odpovědných za výchovu,
- d) nároku na kapesné a jeho výši.

²²⁾ § 925 a § 971 až 975 občanského zákoníku.

§ 13 a 13a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 11 až 16 zákona č. 117/1995 Sb.

²⁴⁾ § 20, § 23 odst. 1 písm. a), e) až g) a l), § 24 odst. 1 písm. a), d), g) až j) a l) a § 31 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

8. § 49 a 50 se včetně nadpisů zrušují.

9. V § 73 odstavec 1 zní:

„(1) Za pobytové služby poskytované v

- a) týdenních stacionářích (§ 47),
- b) domovech sociální péče (§ 48),
- c) zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52),
- d) chráněném bydlení (§ 51),

hradí osoba úhradu za ubytování, stravu a za péči poskytovanou ve sjednaném rozsahu.“.

10. V § 73 odst. 3 větě druhé se slova „b) až e)“ nahrazují slovy „b) až d)“.

11. V § 74 odst. 1 větě první se slova „domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48)“ nahrazují slovy „domovech sociální péče (§ 48)“ a věta druhá se zrušuje.

12. V § 74 odst. 2 větě první se slova „pro osoby se zdravotním postižením“ nahrazují slovy „sociální péče (§ 48)“, ve větách třetí a čtvrté se za slovo „Úhrada“ vkládají slova „za stravu“ a za slovo „úhradu“ se vkládají slova „za stravu“ a ve větě čtvrté se za slovo „úhrady“ vkládají slova „za stravu“.

13. V § 74 odst. 4 se slova „domovech pro osoby se zdravotním postižením“ nahrazují slovy „domovech sociální péče“.

14. V § 74 odst. 5 se slova „domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48)“ nahrazují slovy „domovech sociální péče (§ 48)“.

15. V § 75 odstavec 1 zní:

„(1) Za poskytování

- a) pečovatelské a asistenční služby (§ 39),
- b) tísňové péče (§ 41),
- c) průvodcovských a předčitatelských služeb (§ 42),
- d) podpory samostatného bydlení (§ 43),
- e) odlehčovacích služeb (§ 44),
- f) služeb v centrech denních služeb (§ 45),
- g) služeb v denních stacionářích (§ 46),
- h) pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb uvedených v § 70 odst. 3, hradí osoby úhradu za základní činnosti v rozsahu stanoveném smlouvou, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak. Maximální výši úhrady stanoví prováděcí právní předpis.“.

16. V § 75 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „Pečovatelská služba“ nahrazují slovy „Pečovatelská a asistenční služba“ a číslo „40“ se nahrazuje číslem „39“.

17. § 79 zní:

„§ 79

(1) Podmínkou registrace je

- a) podání písemné žádosti o registraci, která obsahuje náležitosti uvedené v odstavci 5,
- b) odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
- c) bezúhonnost
 - 1. všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
 - 2. právnické osoby, která bude poskytovat sociální služby,
- d) zajištění hygienických podmínek, jsou-li sociální služby poskytovány v zařízení sociálních služeb,
- e) vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby,
- f) skutečnost, že proti fyzické nebo právnické osobě, která je žadatelem o registraci, nebylo zahájeno insolvenční řízení anebo nebylo insolvenční řízení po podání návrhu na povolení oddlužení zastaveno z důvodu zjištění, že majetek dlužníka je pro uspokojení věřitelů nedostačující anebo nemá sjednaný splátkový kalendář,
- g) skutečnost, že žadatel nemá evidován nedoplatek u orgánů Finanční správy České republiky a u orgánů Celní správy České republiky, nedoplatek na pojistném a na penále na všeobecné zdravotní pojištění, na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky,
- h) zajištění materiálně-technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,
- i) zajištění personálních podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb.

,

(2) Za bezúhonného se podle odstavce 1 písm. c) považuje

- a) sociální pracovník podle § 110 odst. 2 a odborný pracovník v sociálních službách podle § 116, který nebyl odsouzen pro úmyslný trestný čin, ani nedbalostní trestný čin

spáchaný v souvislosti s vykonáváním činností při poskytování sociálních služeb nebo činností s nimi srovnatelných a při výkonu činností sociální práce nebo činností s nimi srovnatelných, anebo se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen,

- b) pracovník v sociálních službách podle § 116 odst. 3 a další odborní pracovníci, který nebyl odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s vykonáváním činností při poskytování sociálních služeb nebo činností s nimi srovnatelných, anebo se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen,
- c) právnická osoba, které nebyla zrušena registrace z důvodu spáchání přestupku nebo trestného činu při poskytování sociální služby.

(3) Odborná způsobilost se posuzuje podle § 110 odst. 4 a 5, § 116 odst. 5, § 116a odst. 2 a § 117.

(4) Při posuzování zajištění hygienických a materiálně-technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb podle § 44, 48, 51 a 57 registrující orgán vychází zejména z dokladů vydaných podle právních předpisů vztahujících se k ochraně veřejného zdraví a stavebních předpisů podle druhu a formy poskytované sociální služby.

(5) Žádost o registraci obsahuje tyto údaje a doklady:

- a) je-li žadatelem právnická osoba, obchodní firmu nebo název, sídlo, identifikační číslo osoby (dále jen „identifikační číslo“) a statutární orgán,
- b) je-li žadatelem fyzická osoba, jméno, popřípadě jména, příjmení, místo trvalého nebo hlášeného pobytu a datum a místo narození,
- c) je-li žadatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku, její název, sídlo, identifikační číslo jejího zřizovatele, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky,
- d) údaje o poskytovaných sociálních službách, kterými jsou
 1. název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb, popřípadě požadavek na nezveřejňování místa zařízení, jde-li o sociální služby poskytované v azylovém domě anebo pobytové sociální služby poskytované v intervenčním centru nebo v zařízení pro krizovou pomoc, a územní působnost sociální služby,
 2. druhy poskytovaných sociálních služeb a formy jejich poskytování,
 3. okruh osob, pro které je sociální služba určena, popřípadě jejich věková hranice a druh zdravotního postižení,
 4. popis realizace poskytování sociálních služeb,
 5. popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb,
 6. časový rozsah poskytování sociálních služeb,
 7. okamžitá kapacita poskytovaných sociálních služeb,
 8. způsob zajištění zdravotní péče, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. a), d) a e),
 9. den započetí poskytování sociálních služeb,
- e) čestné prohlášení o odborné způsobilosti fyzických osob uvedených v odstavci 1 písm. b) a o bezúhonnosti fyzických osob nebo právnické osoby uvedených v odstavci 1 písm. c),
- f) rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb uvedených v „§ 34 odst. 1 písm. a), d) a e), vydané orgánem ochrany veřejného zdraví,

- g) vlastnické právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, které si registrující orgán ověří sám; v případě jiného práva k objektu nebo k prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat, žadatel doloží doklad smluvního vztahu prokazující skutečnost, že je oprávněn tyto objekty nebo prostory užívat, nebo jeho úředně ověřenou kopii,
- h) doklad nebo jeho úředně ověřená kopie o povoleném účelu užívání objektu nebo prostoru,
- i) potvrzení prokazující bezdlužnost podle odstavce 1 písm. g), která nejsou starší než 3 měsíce přede dnem podání žádosti o registraci,
- j) kontaktní údaje žadatele o registraci, adresu všech sociálních služeb a osobu oprávněného vedoucího u místa zařízení nebo místa poskytování sociální služby.

(6) Skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. f) si registrující orgán ověřuje nahlédnutím do insolvenčního rejstříku a je-li žadatelem právnická osoba, obstará si rovněž kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle jiných zvláštních právních předpisů. Registrující orgán může tyto subjekty vyzvat k doložení těchto listin, pokud si je nemůže obstarat sám z veřejných evidencí.

(7) Žádost o registraci se podává na tiskopise podle § 86 odst. 2.

(8) Registrující orgán může rozhodnout, že doklady, které žadatel přikládá k žádosti o registraci podle odstavce 5, je možno podat v elektronické podobě ve formátu, který vyhlásí registrující orgán, pokud není předepsán jiným právním předpisem.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví obsah materiálně-technických podmínek pro sociální služby poskytované podle § 44, 48, 51 a 57, obsah popisu realizace poskytování sociálních služeb a způsob vymezení okamžité kapacity poskytované sociální služby.“.

18. V § 80 větě první se za slova „Poskytovatel sociálních služeb“ vkládají slova „a poskytovatel sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče“, slova „je povinen“ se nahrazují slovy „jsou povinni“ a věta druhá se nahrazuje větami „Tito poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její úředně ověřenou kopii nebo potvrzení pojišťovny o uzavření pojistné smlouvy registrujícímu orgánu. Změny v pojistné smlouvě jsou povinni dokládat obdobně.“.

19. V § 81 odst. 2 písmeno f) zní:

„f) údaj o okamžité kapacitě poskytovaných sociálních služeb v jednotlivých zařízeních nebo místech poskytování“.

20. V § 81 odst. 2 se na konci textu písmene g) doplňují slova „v jednotlivých zařízeních nebo místech poskytování“.

21. V § 81 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) provozní dobu poskytovaných sociálních služeb.“.

22. V § 82 odstavec 1 zní:

„(1) O změnách údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2 písm. a) a b), vydává registrující orgán rozhodnutí o změně registrace na základě písemné žádosti poskytovatele sociálních služeb; tato žádost musí být podána ve lhůtě 20 pracovních dnů ode dne, kdy ke změně údajů došlo.“.

23. V § 82 odst. 2 větě první se za slova „podle § 81 odst. 2“ vkládají slova „písm. c) až h)“.

24. V § 82a se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „, a doklady osob uvedených v § 79 odst. 1 písm. b) a c) prokazující jejich bezúhonnost a odbornou způsobilost“.

25. V § 82a odstavec 3 zní:

„(3) Pro účely doložení bezúhonnosti při kontrole registračních podmínek si registrující orgán vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{30a}). Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

26. V § 84 odst. 5 větě druhé se text „§ 88 písm. b), c), h) a i)“ nahrazuje textem „§ 88“.

27. V § 85 odst. 1 větě první se slova „Krajský úřad“ nahrazují slovy „Ministerstvo ve spolupráci s krajskými úřady“ a za slova „do kterého“ se vkládají slova „registrující orgán“.

28. V § 85 odst. 2 větě první se slova „listinné a“ zrušují a věta druhá se zrušuje.

29. V § 85 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 3 až 6.

30. V § 85 odst. 3, 4 a 5 se ve větách prvních slova „v elektronické podobě“ zrušují.

31. V § 85 odst. 3 se ve větě první za slova „v § 79 odst. 5 písm. a) až d)“ doplňuje text „a i)“.

32. V § 85 odst. 4 se ve větě druhé se slova „elektronického systému“ nahrazují slovem „registru“ a věta poslední se zrušuje.

33. V § 85 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru, je povinen do registru zapisovat ve lhůtě 20 pracovních dnů od právní moci rozhodnutí o registraci nebo ve lhůtě 20 pracovních dnů ode dne, kdy změna nastala, tyto údaje a jejich změny:

- a) kontaktní údaje poskytovatele sociálních služeb, a to telefon, adresu elektronické pošty, adresu internetových stránek a identifikátor datové schránky,
- b) kontaktní údaje místa poskytování sociální služby, a to telefon, adresu elektronické pošty, adresu internetových stránek a identifikátor datové schránky,
- c) jméno, příjmení, titul oprávněného vedoucího sociální služby,
- d) jména a příjmení, úvazky, pracovní pozice, den vzniku a den ukončení pracovněprávního vztahu všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální službu.

34. V § 86 odst. 1 se slova „elektronické podoby“ zrušují.

35. V § 86 odstavec 2 zní:

„(2) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady registr a poskytuje k němu krajským a obecním úřadům, žadatelům o registraci a poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v registru podle § 85 odst. 1 bezplatný přístup. Krajské úřady jsou povinny používat při plnění povinností vyplývajících z tohoto zákona registr. Žadatelé o registraci jsou povinni používat tiskopisy, které jsou součástí registru pro podání žádosti o registraci podle § 79. Poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni používat tiskopisy, které jsou součástí registru, pro podání žádosti o změnu registrace sociálních služeb a pro všechny úkony související s přidělením a vyplacením dotace podle § 101a odst. 1 a § 104. Za podanou žádost o registraci a o změnu registrace, stejně tak všechny žádosti a výkazy spojené s dotačním řízením, se považují pouze ta podání, která jsou podána na tiskopisech, které jsou součástí registru.“.

36. V § 87 odst. 2 se za text „až d)“ vkládá text „a i)“, slova „v žádosti o registraci“ se zrušují a slova „elektronické podobě“ se nahrazují slovem „registru“.

37. § 89 včetně nadpisu zní:

„§ 89

Opatření omezující pohyb osob

(1) Poskytovatel sociálních služeb je povinen poskytovat sociální služby tak, aby metody poskytování těchto služeb předcházely situacím, ve kterých je nezbytné použít opatření omezující pohyb osob.

(2) Při poskytování sociálních služeb nelze používat opatření omezující pohyb osob, jimž jsou sociální služby poskytovány, s výjimkou případů přímého ohrožení jejich zdraví a života nebo zdraví a života jiných fyzických osob, a to pouze po dobu nezbytně nutnou, která postačuje k odstranění přímého ohrožení jejich zdraví a života a zdraví a života jiných fyzických osob.

(3) Opatření omezující pohyb osob lze použít pouze tehdy, pokud byla neúspěšně použita jiná opatření pro zabránění takového jednání osoby, které ohrožuje její zdraví a život nebo zdraví a život jiných fyzických osob. Poskytovatel sociálních služeb je proto povinen podle konkrétní situace nejdříve vyvinout úsilí k vyřešení problému, který spouští agresi, využít možnosti slovního zklidnění situace a jiné způsoby pro zklidnění situace, například odvrácení pozornosti, rozptýlení, aktivní naslouchání. Osoba musí být vhodným způsobem informována, že může být vůči ní použito opatření omezující její pohyb.

(4) Poskytovatel sociálních služeb je povinen v případě použití opatření omezujících pohyb osob zvolit vždy nejmírnější opatření, jímž lze dosáhnout řešení situace. Zasáhnout lze pomocí fyzických úchopů nebo umístěním osoby do místnosti umožňující bezpečný pobyt.

(5) Poskytovatel sociálních služeb je povinen o použití opatření omezujícího pohyb osob informovat bez zbytečného odkladu zákonného zástupce nebo opatrovníka osoby, které jsou poskytovány sociální služby, nebo jde-li o nezletilou osobu, která byla svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné osoby, tuto osobu, anebo fyzickou osobu, kterou osoba, které jsou poskytovány sociální služby, s jejím předchozím souhlasem určí.

(6) Poskytovatel sociálních služeb je povinen vést samostatnou evidenci případů použití opatření omezujících pohyb osob, která obsahuje

a) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození osoby,

- b) datum, čas počátku a místo použití opatření omezujícího pohyb osob a druh tohoto opatření,
- c) důvod použití opatření omezujícího pohyb osob,
- d) jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, která opatření omezujícího pohyb osob použila,
- e) datum a čas ukončení použití opatření omezujícího pohyb osob,
- f) popis bezprostředně předcházející situace před použitím opatření omezujícího pohyb osob, popis průběhu situace při použití tohoto opatření a její zhodnocení a popis bezprostředně následující situace,
- g) záznam o splnění povinnosti stanovené v odstavci 5,
- h) popis případných poranění osob, ke kterým došlo při použití opatření omezujícího pohyb osob,
- i) popis způsobu informování osoby podle odstavce 3.

(7) Poskytovatel sociálních služeb je povinen umožnit nahlížení do evidence podle odstavce 6 osobě, u níž bylo použito opatření omezující pohyb osob, fyzické osobě, kterou osoba s jejím předchozím souhlasem určí, zákonnému zástupci osoby nebo opatrovníkovi nebo osobě jí blízké nebo fyzické osobě, které byla nezletilá osoba svěřena rozhodnutím příslušného orgánu do péče, zřizovateli zařízení, lékaři, členům inspekčního týmu při provádění inspekce poskytování sociálních služeb a Veřejnému ochránci práv.“.

38. § 111 včetně poznámek pod čarou č. č. 80 a č. 81 zní:

„§ 111

(1) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit sociálnímu pracovníku další vzdělávání v rozsahu nejméně 48 hodin za 2 po sobě jdoucí kalendářní roky, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci. V případě, kdy pracovní nebo služební poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok, nebo v případě omluvené nepřítomnosti v práci v rozsahu delším než 1 kalendářní měsíc, se rozsah dalšího vzdělávání krátí o jednu dvanáctinu doby uvedené ve větě první o 2 hodiny za každý takový kalendářní měsíc. Povinnost zabezpečení dalšího vzdělávání se nevztahuje na zaměstnance ve zkušební době.

(2) Formy dalšího vzdělávání jsou

- a) specializační vzdělávání zajišťované vysokými školami a vyššími odbornými školami navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka,
- b) účast v kurzech s akreditovaným programem,
- c) odborné stáže,
- d) účast na školicích akcích,
- e) účast na konferencích,
- f) supervize,
- g) dlouhodobý sebezkušenostní výcvik bezprostředně související s výkonem sociální práce.

(3) Za další vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) se považuje také probíhající studium na vyšší odborné škole nebo vysoké škole v oborech vzdělání uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b).

(4) Další vzdělávání podle odstavce 2 písm. b) se uskutečňuje na základě akreditace vzdělávacích programů udělené ministerstvem na vysokých školách, vyšších odborných školách a ve vzdělávacích zařízeních právnických a fyzických osob (dále jen „vzdělávací zařízení“) v rozsahu nejméně 16 hodin za 2 kalendářní roky.

(5) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. c) se rozumí výkon odborné činnosti na základě písemné smlouvy mezi zaměstnavatelem a zařízením zajišťujícím odbornou stáž.

(6) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. d) se rozumí vzdělávací akce organizovaná zaměstnavatelem, ministerstvem, krajským úřadem nebo odbornou organizací, jejíž program se týká oboru činnosti sociálního pracovníka.

(7) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. e) se rozumí akce odborného charakteru, jejíž program se týká oboru činnosti sociálního pracovníka.

(8) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. f) se rozumí systematická odborně vedená činnost, jejímž cílem je v rámci skupinových nebo individuálních setkání prohlubovat, upevňovat a doplňovat profesní kompetence a osvojovat si hodnoty sociální práce, a to v maximálním rozsahu 16 hodin za 2 kalendářní roky.

(9) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. g) se rozumí dlouhodobý sebezkušenostní výcvik v rozsahu nejméně 100 hodin ročně, přičemž do povinného dalšího vzdělávání se započítá maximálně 32 hodin za dva kalendářní roky.

(10) Účast na dalším vzdělávání podle odstavce 2 se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu⁴³⁾. Účast v kurzech s akreditovaným programem podle odstavce 2 písm. b) se považuje za průběžné vzdělávání úředníků územních samosprávných celků podle zákona o úřednících územních samosprávných celků⁸⁰⁾.

(11) Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) a b) je osvědčení vydané vzdělávacím zařízením, které další vzdělávání pořádalo. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. c) je potvrzení vydané zařízením, ve kterém byla zajišťována odborná stáž, nebo zaměstnavatelem jako organizátorem odborné stáže. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. d) je potvrzení nebo osvědčení vydané zaměstnavatelem jako organizátorem školicí akce, ministerstvem nebo krajským úřadem. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. e) je potvrzení vydané organizátorem konference. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. f) je písemné potvrzení vydané supervizorem. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. g) je písemné potvrzení vydané poskytovatelem výcviku.

(12) Pokud zaměstnavatel z důvodů, které souvisejí s vyhlášením nouzového stavu a mimořádných opatření podle zvláštních právních předpisů⁸¹⁾, vzhledem ke svým organizačním, provozním nebo personálním kapacitám nemůže zabezpečit další vzdělávání v zákonem stanoveném rozsahu, je rozsah dalšího vzdělávání stanovený v odstavci 1 a v § 116 odst. 9 krácen o 2 hodiny za každých 30 dní trvání nouzového stavu a mimořádných opatření.

⁸⁰⁾ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění pozdějších předpisů.

⁸¹⁾ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.“

39. V § 115 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) inspektoři sociálních služeb.“.

40. Za § 115 se vkládají nové § 115a, který včetně poznámky pod čarou č. 78 zní:

„§ 115a

(1) Předpokladem k výkonu činnosti inspektora sociálních služeb je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a příslušnost ke správnímu orgánu.

(2) Pro posuzování bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti platí § 110 odst. 2 a 3 obdobně.

(3) Odbornou způsobilostí je vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářském nebo magisterském programu v oblastech vzdělávání neučitelská pedagogika, speciální pedagogika nebo sociální práce nebo obdobné vysokoškolské vzdělání získané studiem na vysoké škole nezařazeným do oblasti vzdělávání, a dále 5 let praxe vykonávané po ukončení vysokoškolského vzdělání v odborných činnostech podle § 116 nebo § 116a a praxe sociálního pracovníka v oblastech uvedených v § 1 odst. 2, přičemž 1,5 roku z této praxe může být vykonáváno i mimo oblast sociálních služeb, zejména ve veřejné správě.

(4) Příslušností k ministerstvu se pro účely tohoto zákona rozumí přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo k výkonu některé z činností podle zvláštního právního předpisu⁷⁸⁾.

⁷⁸⁾ § 5 písm. n), § 35 a § 36 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.“.

41. V § 116 odstavec 3 zní:

„(3) Bezúhonnost pracovníka v sociálních službách se posuzuje podle § 79 odst. 2 písm. b). Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů, popřípadě výpisem z evidence Rejstříku trestů s přílohou, která obsahuje informace o odsouzeních v jiných členských státech Evropské unie, a dále doklady prokazujícími splnění podmínky bezúhonnosti vydanými státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 3 měsíce. Výpis z evidence Rejstříku trestů a další doklady, jimiž se dokládá bezúhonnost, nesmí být starší 3 měsíců. Při uznávání dokladu o bezúhonnosti, který vydal příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu³¹⁾. Registrující orgán si vyžádá za účelem kontroly plnění podmínek stanovených pro registraci výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu^{30a)}. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

42. V § 116 odstavec 5 včetně poznámek pod čarou č. 79 a 45 zní:

„(5) Odbornou způsobilostí pracovníka v sociálních službách

- a) uvedeného v odstavci 1 písm. a) je nejméně ukončená povinná školní docházka a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu nebo získání profesní kvalifikace pečovatel (pečovatelka) podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání⁷⁹⁾; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru sanitář nebo ošetrovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem nebo absolvováním 4 ročníků denního studia nebo 5 ročníků dálkového studia na střední škole v oboru stanoveném prováděcím právním předpisem,
- b) uvedeného v odstavci 1 písm. b) je nejméně ukončené střední odborné vzdělání s výučním listem a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu nebo získání profesní kvalifikace pečovatel (pečovatelka) podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání⁷⁹⁾ a prokázání 50 hodin praxe v oboru činnosti, který bude vykonávat; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁶⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání ergoterapeut, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem, a dále u osob, které absolvovaly 4 ročníky denní nebo 5 ročníků dálkové formy vzdělávání na střední škole v oboru stanoveném prováděcím právním předpisem,
- c) uvedeného v odstavci 1 písm. c) je nejméně ukončená povinná školní docházka a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu nebo získání profesní kvalifikace pečovatel (pečovatelka) podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání⁷⁹⁾ a prokázání 50 hodin praxe v oboru činnosti, který bude vykonávat; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu nebo získání profesní kvalifikace se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetrovatel, u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem, a dále u osob, které absolvovaly 4 ročníky denního studia nebo 5 ročníků dálkového studia na střední škole v oboru stanoveném prováděcím právním předpisem,
- d) uvedeného v odstavci 1 písm. d) je nejméně ukončené střední vzdělání s maturitou a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem.

⁷⁹⁾ Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵⁾ § 10, 36 a 42 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

43. V § 116 odst. 7 se věta první nahrazuje větou „Podmínku absolvování kvalifikačního kurzu, odborné praxe podle odstavce 5 nebo získání profesní kvalifikace pečovatel (pečovatelka) podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání⁷⁹⁾ je třeba splnit do 18 měsíců ode dne zařazení zaměstnance na pracovní místo pro výkon povolání pracovníka v sociálních službách.“.

44. V § 116 odst. 9 větě první se slova „24 hodin za kalendářní rok“ nahrazují slovy „48 hodin za 2 kalendářní roky“ a věta čtvrtá se nahrazuje větou „Ustanovení § 111 odst. 1 věty druhé a třetí a § 111 odst. 3 až 11 platí obdobně s tím, že program akce odborného charakteru podle § 111 odst. 7 se týká oboru činnosti pracovníka v sociálních službách.“.

45. V § 116 se doplňuje odstavec 10, který zní:

„(10) Lhůta pro absolvování kvalifikačního kurzu, odborné praxe a pro získání profesní kvalifikace pečovatel (pečovatelka) podle odstavce 7 se po dobu trvání nouzového stavu nebo mimořádných opatření podle zvláštních právních předpisů⁸¹⁾ přerušuje, pokud pracovník v sociálních službách nemá možnost vykonat kvalifikační kurz, odbornou praxi nebo získat profesní kvalifikaci pečovatel (pečovatelka).“.

46. § 116a včetně nadpisu zní:

„§ 116a

Další odborní pracovníci v sociálních službách

(1) V sociálních službách dále vykonávají odbornou činnost a přímo poskytují sociální služby

- a) sociální pedagogové,
- b) právníci,
- c) psychologové,
- d) jiní odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.

(2) Odbornou způsobilostí odborného pracovníka uvedeného v odstavci 1 je vysokoškolské vzdělání týkající se oboru jeho činnosti.

(3) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit pracovníkům uvedeným v odstavci 1 další vzdělávání v rozsahu nejméně 48 hodin za 2 kalendářní roky, kterým si prohlubuje kvalifikaci. Ustanovení § 111 platí obdobně s tím, že ustanovení o rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání, s výjimkou ustanovení o rozsahu hodin vzdělávání formou supervize, se nepoužije.“.

47. Za § 116a se vkládá nový § 116b, který zní:

„§ 116b

Zaměstnavatel je povinen zabezpečit vedoucímu pracovníku, který není zařazen jako sociální pracovník a neplní kvalifikační předpoklady pro výkon činností sociální práce, ale přímo řídí, organizuje a kontroluje činnost sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách a dalších odborných pracovníků v sociálních službách, další vzdělávání v rozsahu nejméně 12 hodin za kalendářní rok, kterým si prohlubuje kvalifikaci v oblasti řízení ve vztahu k sociální službě, ve které působí. Ustanovení § 111 platí zde obdobně s tím, že ustanovení o rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání se nepoužije.“.

48. § 119 včetně nadpisu zní:

„§ 119

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 101a odst. 7.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 6, § 35 odst. 2, § 73 odst. 3, § 74 odst. 3, § 75 odst. 1, § 76 odst. 1, § 76a, § 79 odst. 9 § 85 odst. 3, § 91 odst. 3 písm. c), § 93a odst. 1, § 99 odst. 3, § 101a odst. 3, § 105a a § 116 odst. 5 a 6.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Poskytovatel sociálních služeb může stanovit úhradu za základní činnost uvedenou v § 35 odst. 1 písmeno c) u sociálních služeb poskytovaných podle §39, §44, §47, §48, §51 a §52, až do výše 1,2násobku maximální úhrady stanovené prováděcím právním předpisem ve znění účinném k 1.1.2021.
2. Odborná způsobilost pracovníka v sociálních službách podle § 116 odst. 5 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za splněnou u zaměstnance, který činnost pracovníka v sociálních službách vykonával ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona a splňoval odbornou způsobilost pracovníka v sociálních službách podle § 116 odst. 5 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a získal nejméně 5 let praxe při výkonu povolání pracovníka v sociálních službách.
3. Zaměstnanec, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost při inspekci poskytování sociálních služeb, na niž se vztahuje kvalifikační předpoklad podle § 115a zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a který tento předpoklad nesplňuje, je povinen do 24 kalendářních měsíců od tohoto dne absolvovat akreditované vzdělávací programy zaměřené na problematiku kvality poskytování sociálních služeb v rozsahu nejméně 24 hodin. Tato povinnost se nevztahuje na zaměstnance, který přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost při inspekci poskytování sociálních služeb nejméně 2 roky. Podmínka praxe podle § 115a zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nevztahuje na zaměstnance, který vykonával činnost inspektora poskytování sociálních služeb ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Právnícké a fyzické osoby, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona poskytovateli sociální služby, u které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona dochází ke sloučení s další sociální službou, jsou ode dne účinnosti tohoto zákona poskytovateli sociální služby vzniklé sloučením původně registrované sociální služby s další sociální službou. Registrační orgán vydá rozhodnutí o změně registrace bez žádosti.
5. Zajištění plnění materiálně-technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb podle § 44, 48, 51 a 57 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nevyžaduje u právníckých a fyzických osob, které ke dni

nabytí účinnosti tohoto zákona poskytují sociální služby na základě rozhodnutí o registraci vydaného podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud je sociální služba poskytována ve stavbě v souladu s jejím účelem užívání vymezeném podle stavebního zákona.

6. Užívají-li jiné právní předpisy pojmy „domovy pro seniory“, „domovy pro osoby se zdravotním postižením“ a „domovy se zvláštním režimem“, rozumí se tím domovy sociální péče podle § 48 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

ÚČINNOST

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2022.;

II. z m o c ě n ů j e zpravodaje výboru, aby

- se stanoviskem výboru seznámil schůzi Poslanecké sněmovny,
- ve spolupráci s legislativním odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny provedl příslušné legislativně technické úpravy.

Marek N o v á k , v. r.
ověřovatel výboru

David K a s a l , v. r.
zpravodaj výboru

Jana P a s t u c h o v á , v. r.
předsedkyně výboru